

## OPERAPLUS.CZ

**1. Operní panorama Heleny Havlíkové (506) – Ostravská Turandot: Intenzita hudebních emocí s minimalismem další vrstvy hádanek****08.01.2025 operaplus.cz - Helena Havlíková**

Odkaz na originál

**Klíčová slova:** divadlo (11); moravskoslezské (9); Národní (9); Ostravě (5); divadla (2); divadle (2); Marka (2); NDM (2); ostravské (2); Šedivého (2); Antonína; Bajús; Dvořáka; Juraj; Marek; operního; opery; Ostrava; ostravského; Šedivý**Národní divadlo moravskoslezské** uvedlo premiéru opery Giacoma Pucciniho Turandot. Intenzita emocí, dramatických situací a hudebních kontrastů v

nastudování dirigenta **Marka Šedivého** se v této inscenaci střetává s úspornou scénografií a další "hádankou" režiséra Rocca. Pucciniho poslední, nedokončená opera o kruté Turandot, jejíž tři hádanky stály život mnoha zájemců o ruku této čínské princezny, je trvalou součástí repertoáru po celém světě. I v **Ostravě** už zazněla v roce 1931, pak v roce 1983 a ještě v roce 2001. Na repertoáru ji u nás v současnosti má i pražské **Národní divadlo**. Běžně se hraje jako velkolepá zvukově opulentní opera plná zlata a lesku císařského paláce, vzpomeňme na legendární Zeffirelliho inscenaci z Metropolitní opery, kterou jsme i u nás mohli několikrát vidět v kinopřenosech.

Bohatá a barvitá Pucciniho partitura s orientální idiomatikou ovšem pod taktovkou hudebního ředitele a dirigenta **ostravské opery Marka Šedivého** nezněla jen v plném zvuku, ale vedle robustní hladiny fortissima dosáhl i ztišení dynamiky, zejména v dojemné scéně smrti Liu.

Náročnou titulní roli pro dramatický soprán při premiéře vytvořila Maida Hundeling. U nás ji známe z mnoha vystoupení, nedávno jsme ji mohli vidět v Praze jako Fibichovu Šárku, v **Ostravě** jako Alžbětu i Venuši ve Wagnerově Tannhäuserovi, předtím zde také jako Verdiho Abigail nebo Toscu. V roce 2017 získala za Desdemonu v **ostravské** inscenaci Verdiho Otella cenu Thálie. V kontextu těchto jejích rolí a její úctyhodné pěvecké kariéry považují Turandot za roli, v níž může nejprěsvědčivěji rozvinout velký objem svého sopránu, díky kterému vystupuje na takových scénách, jako je londýnská Královská opera, milánská La Scala nebo veronská Aréna. Až se zdálo, že pro její Turandot je prostor Dvořákova **divadla** v **Ostravě** malý. Přitom roli nepojala jen jako hrdou krutou princeznu v bombastických komplikovaných kostýmních kracích, jak to známe z většiny uvedení. Odkrývala další vrstvu utrápené ženy, která postupně nachází odvahu vymanit se ze sevření rodové kletby, podle níž musí zůstat čistá a nesmí patřit žádnému muži.

Luciano Mastro, pro kterého je role Kalafa také jednou z jeho nejlepších, postavil svůj výkon na tenorovém volumenu a síle svého hlasu. I on tvaroval dynamikou a slavná árie Nessun dorma mu při premiéře vyšla impozantně. Lyrický kontrast v této Pucciniho opeře využila v roli milující služebnice Liu Veronika Rovná, které se dařilo v této výrazové poloze s menší intenzitou dynamiky utlumovat tremolo. Především její druhý velký výstup mučené Liu dojímal intenzitou prožitku, k němuž se Martin Gurbaľ v roli slepého tatarského krále a Kalafova otce Timura tak přěsvědčivě nepřipojil. Až příliš jednostranně jako senilní stařec se inscenací prošoural Altoum, jak koncepci této postavy naplňoval Jan Vacík

Z trojice císařových ministrů s předobrazem postav komedie dell'arte komický prvek vnesli do inscenace tenoristé Václav Morys jako Pang a Martin Javorský v roli Ponga, zatímco barytonista Pavel Divín jako Ping zatím potenciál největší z rolí ministrů s dojímovou vzpomínkou na dům s modrým jezírkiem zatím nevyužil.

Vydvihnout je třeba výkon **ostravského operního** sboru, který pod vedením Jurije Galatenka patří u nás k nejlepším. A velmi dobře se své úlohy zhostily i děti z Operního studia **NDM** pod vedením Lenky Živocké

Tak jako jsou ústředním motivem Pucciniho opery hádanky Turandot, do určité míry se stalo hádankou i režijní pojetí. Režisér Rocca propojil orientální pohádku se současností a koncipoval inscenaci jako sen ve formě divadelního představení, ve kterém se ocitne muž z hlediště v dnešním tmavém obleku. Za oponu ho vpustí Mandarín (Roman Vlkoř), zde povýšený na jakéhosi průvodce muže a režiséra představení, který dává pokyny k zvedání a spouštění opony, přivádí na scénu další postavy i sbor, půjčuje hůlku tu starému Timurovi, aby se mohl zvednout ze země, tu Pingovi, aby s ní mučil Liu.

V souladu s tímto konceptem **divadla** na **divadle** se Rocca zřekl zlatisté pompy čínského císařství a ve scénografii pojal inscenaci minimalisticky: prázdné jeviště lemují ze tří stran hustě řasený rudý závěs, v závěru změněný na zlatý, osudový gong má podobu shora spuštěného velkého naprasklého skleněného kotouče a prostor Turandot a Kalafa při vzájemných hádankách vymezuje na zemi vyvýšený bílý kruh. Tři barvy hádanek ve formě červeného, modrého a zeleného QR kódu stylizovaného do čínského znaku, aplikovala kostýmní výtvarnice Belinda Radulović i na kostýmy tří ministrů a přidané taneční postavy označené jako tři enigmy, které jsou vedle mandarína dalšími průvodkyněmi příběhu.

Bez větší invence ovšem proběhl výstup trojice císařských ministrů na začátku druhého dějství. Pokud bylo záměrem, aby v popředí jeviště před spuštěnou oponou navozoval kabaretní forbinu, pak jejich stereotypní poposedávání nad orchestřištěm mělo ke komice hodně daleko a nemohlo ho zachránit ani předvádění golfu.

To, že Puccini nestihl vypracovat finále, otevírá inscenátorům volnost pro vyústění opery. V Národním **divadle** Brno v roce 2011 použili závěr italského skladatele Luciana Beria, který operu uzavírá komorně ztišeným šepotem Turandot a Kalafa Jeho jméno zní Lásky. V **Ostravě** zvolili dnes nejběžnější verzi Turandot, v níž finále dokonpoval Pucciniho žák Franco Alfano, který se pietně snažil zachovat styl hudby svého učitele a závěr opery vygradoval do mohutné sborové apoteózy síly lásky. Roccův výklad končí překvapivě: Kalaf v závěru vystoupí z bílého kruhu a od zaskočené Turandot odchází. K hádankám princezny a Kalafa tak v **Ostravě** přibyla další – nezodpovězená...

Giacomo Puccini: Turandot  
premiéra 19. prosince 2024, 18:30 hodin  
**Divadlo Antonína Dvořáka, Ostrava**  
Hudební nastudování a dirigent: **Marek Šedivý**  
Režie a scéna: Rocc  
Kostýmy: Belinda Radulović  
Pohybová spolupráce: Nataša Novotná  
Sbormistr: Jurij Galatenko  
Vedoucí Operního studia **NDM**: Lenka Živocká  
Dramaturgie: **Juraj Bajús**  
Osoby a obsazení:

Turandot, princezna – Frédérique Friess / Maida Hundeling  
Altoum, císař – Václav Morys / Jan Vacík  
Timur, sesazený tatarský král – Jozef Benci / Martin Gurbaľ  
Kalaf, jeho syn, neznámý princ – Ragaa Eldin / Luciano Mastro  
Liu, mladá otrokyně – Veronika Rovná / Gabrijela Deglin  
Ping, kancléř – Pavel Divín / Sungbin Kim  
Pang, maršál – Václav Morys / Vít Šantora  
Pong, správce kuchyně – Martin Javorský / Juraj Nociar  
Mandarín – Tomasz Suchanek / Roman Vlkovič  
Perský princ – Jiří Dvořák  
Tři enigmy Anežka Olosová, Petra Sejkorová Julie Svitičová Barbora Travinská , Hana. Wimmerová.  
Obsazení premiéry vyznačeno tučně.

Giacomo Puccini: Turandot, **Národní divadlo moravskoslezské** (zdroj **Národní divadlo moravskoslezské**, foto Martin Popelář)  
Giacomo Puccini: Turandot, **Národní divadlo moravskoslezské** (zdroj **Národní divadlo moravskoslezské**, foto Martin Popelář)

Giacomo Puccini: Turandot, **Národní divadlo moravskoslezské** (zdroj **Národní divadlo moravskoslezské**, foto Martin Popelář)  
Giacomo Puccini: Turandot, **Národní divadlo moravskoslezské** (zdroj **Národní divadlo moravskoslezské**, foto Martin Popelář)

URL | <https://operaplus.cz/operni-panorama-heleny-havlikove-506-ostravska-turandot-intenzita-hudebnich-emoci-s-minimalismem-dalsi-vrstvy-hadanek/>

« zpět na začátek

## Operní panorama Heleny Havlíkové (506) – Ostravská Turandot: Intenzita hudebních emocí s minimalismem další vrstvy hádanek

[Helena Havlíková](#), 08.01.2025 6:00

Národní divadlo moravskoslezské uvedlo premiéru opery Giacoma Pucciniho *Turandot*. Intenzita emocí, dramatických situací a hudebních kontrastů v nastudování dirigenta Marka Šedivého se v této inscenaci střetává s úspornou scénografií a další „hádkou“ režiséra Rocca.

Témata: [Luciano Mastro Maida Hundeling Martin Gurbař](#) Národní divadlo moravskoslezské [Rocc SEZ](#) [Veronika Rovná](#)



Giacomo Puccini: *Turandot*, Národní divadlo moravskoslezské (zdroj Národní divadlo moravskoslezské, foto Martin Popelář)

Pucciniho poslední, nedokončená opera o kruté *Turandot*, jejíž tři hádanky stály život mnoha zájemců o ruku této čínské princezny, je trvalou součástí repertoáru po celém světě. I v Ostravě už zazněla v roce 1931, pak v roce 1983 a ještě v roce 2001. Na repertoáru ji u nás v současnosti má i pražské Národní divadlo. Běžně se hraje jako velkolepá zvukově opulentní opera plná zlata a lesku císařského paláce, vzpomeňme na legendární Zeffirelliho inscenaci z Metropolitní opery, kterou jsme i u nás mohli několikrát vidět v kinopřenosech.

Bohatá a barvitá Pucciniho partitura s orientální idiomatikou ovšem pod taktovkou hudebního ředitele a dirigenta ostravské opery **Marka Šedivého** nezněla jen v plném zvuku, ale vedle robustní hladiny *fortissima* dosáhl i ztišení dynamiky, zejména v dojemné scéně smrti Liu.

Náročnou titulní roli pro dramatický soprán při premiéře vytvořila **Maida Hundeling**. U nás ji známe z mnoha vystoupení, nedávno jsme ji mohli vidět v Praze jako Fibichovu *Šárku*, v Ostravě jako Alžbětu i Venuši ve Wagnerově *Tannhäuserovi*, předtím zde také jako Verdiho Abigail nebo Toscu. V roce 2017 získala za Desdemonu v ostravské inscenaci Verdiho *Otella* cenu Thálie. V kontextu těchto jejích rolí a její úctyhodné pěvecké kariéry považují Turandot za roli, v níž může nejpřesvědčivěji rozvinout velký objem svého sopránu, díky kterému vystupuje na takových scénách, jako je londýnská Královská opera, milánská La Scala nebo veronská Aréna. Až se zdálo, že pro její Turandot je prostor Dvořákova divadla v Ostravě malý. Přitom roli nepojala jen jako hrdou krutou princeznu v bombastických komplikovaných kostýmních kreačích, jak to známe z většiny uvedení. Odkrývala další vrstvu utrápené ženy, která postupně nachází odvahu vymanit se ze sevření rodové kletby, podle níž musí zůstat čistá a nesmí patřit žádnému muži.



**Luciano Mastro**, pro kterého je role Kalafa také jednou z jeho nejlepších, postavil svůj výkon na tenorovém volumenu a síle svého hlasu. I on tvaroval dynamikou a slavná árie *Nessun dorma* mu při premiéře vyšla impozantně. Lyrický kontrast v této Pucciniho opeře využila v roli milující služebnice Liu **Veronika Rovná**, které se dařilo v této výrazové poloze s menší intenzitou dynamiky utlumovat tremolo. Především její druhý velký výstup mučené Liu dojímal intenzitou prožitku, k němuž se **Martin Gurbaľ** v roli slepého tatarského krále a Kalafova otce Timura tak přesvědčivě nepřipojil. Až příliš jednostranně jako senilní stařec se inscenací prošoural Altoum, jak koncepci této postavy naplňoval **Jan Vacík**.

Z trojice císařových ministrů s předobrazem postav komedie dell'arte komický prvek vnesli do inscenace tenoristé **Václav Morys** jako Pang a **Martin Javorský** v roli Ponga, zatímco barytonista **Pavel Divín** jako Ping zatím potenciál největší z rolí ministrů s dojmavou vzpomínkou na dům s modrým jezírkiem zatím nevyužil.

Vyzdvihnout je třeba výkon ostravského operního sboru, který pod vedením **Jurije Galatenka** patří u nás k nejlepším. A velmi dobře se své úlohy zhostily i děti z Operního studia NDM pod vedením **Lenky Živocké**.

Tak jako jsou ústředním motivem Pucciniho opery hádanky Turandot, do určité míry se stalo hádankou i režijní pojetí. Režisér **Rocc** propojil orientální pohádku se současností a koncipoval inscenaci jako sen ve formě divadelního představení, ve kterém se ocitne muž z hledišť v dnešním tmavém obleku. Za oponu ho vpustí Mandarín (**Roman Vlkovič**), zde povýšený na jakéhosi průvodce muže a režiséra představení, který dává pokyny k zvedání a spouštění opony, přivádí na scénu další postavy i sbor, půjčuje hůlku tu starému Timurovi, aby se mohl zvednout ze země, tu Pingovi, aby s ní mučil Liu.



Giacomo Puccini: Turandot, Národní divadlo moravskoslezské (zdroj Národní divadlo moravskoslezské, foto Martin Popelář)

V souladu s tímto konceptem divadla na divadle se Rocc zřekl zlatisté pompy čínského císařství a ve scénografii pojal inscenaci minimalisticky: prázdné jeviště lemuje ze tří stran hustě řasený rudý závěs, v závěru změněný na zlatý, osudový gong má podobu shora spuštěného velkého naprasklého skleněného kotouče a prostor Turandot a Kalafa při vzájemných hádankách vymezuje na zemi vyvýšený bílý kruh. Tři barvy hádanek ve formě červeného, modrého a zeleného QR kódu stylizovaného do čínského znaku, aplikovala kostýmní výtvarnice Belinda Radulović i na kostýmy tří ministrů a přidané taneční postavy označené jako tři enigmy, které jsou vedle mandarína dalšími průvodkyněmi příběhu.

Bez větší invence ovšem proběhl výstup trojice císařských ministrů na začátku druhého dějství. Pokud bylo záměrem, aby v popředí jeviště před spuštěnou oponou navozoval kabaretní forbinu, pak jejich

stereotypní poposedávání nad orchestřištěm mělo ke komice hodně daleko a nemohlo ho zachránit ani předvádění golfu.

To, že Puccini nestihl vypracovat finále, otevírá inscenátorům volnost pro vyústění opery. V Národním divadle Brno v roce 2011 použili závěr italského skladatele Luciana Beria, který operu uzavírá komorně ztišeným šepotem Turandot a Kalafa *Jeho jméno zní Láska*. V Ostravě zvolili dnes nejběžnější verzi *Turandot*, v níž finále dokonponoval Pucciniho žák Franco Alfano, který se pietně snažil zachovat styl hudby svého učitele a závěr opery vygradoval do mohutné sborové apoteózy síly lásky. Roccův výklad končí překvapivě: Kalaf v závěru vystoupí z bílého kruhu a od zaskočené Turandot odchází. K hádankám princezny a Kalafa tak v Ostravě přibyla další – nezodpovězená...

### **Giacomo Puccini: Turandot**

*premiéra 19. prosince 2024, 18:30 hodin*

*Divadlo Antonína Dvořáka, Ostrava*

*Hudební nastudování a dirigent: Marek Šedivý*

*Režie a scéna: Rocc*

*Kostýmy: Belinda Radulović*

*Pohybová spolupráce: Nataša Novotná*

*Sbormistr: Jurij Galatenko*

*Vedoucí Operního studia NDM: Lenka Živocká*

*Dramaturgie: Juraj Bajús*

### **Osoby a obsazení:**

*Turandot, princezna – Frédérique Friess / **Maida Hundeling***

*Altoum, císař – Václav Morys / **Jan Vacík***

*Timur, sesazený tatarský král – Jozef Benci / **Martin Gurbal'***

*Kalaf, jeho syn, neznámý princ – Ragaa Eldin / **Luciano Mastro***

*Liu, mladá otrokyně – **Veronika Rovná** / **Gabrijela Deglin***

*Ping, kancléř – **Pavel Divín** / **Sungbin Kim***

*Pang, maršál – **Václav Morys** / **Vít Šantora***

*Pong, správce kuchyně – **Martin Javorský** / **Juraj Nociar***

*Mandarín – Tomasz Suchanek / **Roman Vlkovič***

*Perský princ – **Jiří Dvořák***

*Tři enigmy Anežka Olosová, **Petra Sejkorová**, **Julie Svitičová**, **Barbora Travinská**, **Hana Wimmerová**.*

*Obsazení premiéry vyznačeno tučně.*